

Sygn. akt I ACa 1838/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Barbara Trębska

Sędzia SA Hanna Muras

Sędzia SO del. Anna Strączyńska (spr.)

Protokolant: referent stażysta Weronika Trojańska

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. R.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Obrony Narodowej

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 13 sierpnia 2014 r., sygn. akt II C 430/13

1. oddala apelację;

2. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt: I ACa 1838/14

UZASADNIENIE

P. R. pozwem z dnia 25 maja 2012 roku wystąpił przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa - Wojewódzkiemu Sztabowi Wojskowemu w S. o zasądzenie kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 maja 2012 roku do dnia zapłaty, o podwyższenie otrzymywanej dotychczas renty w wysokości 1.780 zł do kwoty 2.500 zł, płatnej do 10-tego dnia każdego miesiąca oraz o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu P. R. wskazał, że był żołnierzem misji wojskowej w Iraku jako strzelec, następnie pełnił służbę w misji wojskowej w Afganistanie w okresie od maja do czerwca 2007 roku i od dnia 13 kwietnia do dnia 25 czerwca 2010 roku, to jest do czasu, gdy podczas wykonywania obowiązków służbowych kucharza w godzinach porannych doznał udaru mózgu. Powód wskazał, że ustalając II grupę inwalidztwa z ogólnego stanu zdrowia Komisja Wojskowa jednocześnie orzekła brak jakiegokolwiek związku przyczynowego niezdolności ze służbą wojskową. Skarga wniesiona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy została odrzucona. Sąd wskazał, że orzeczenie powinno być poddane kontroli sądu powszechnego, a nie administracyjnego, ponieważ skarga dotyczyła ustalenia związku przyczynowego pomiędzy schorzeniem i odbywaną służbą wojskową. Zdaniem powoda na szczególną uwagę zasługuje fakt nieuznania przez obie Wojskowe Komisje Lekarskie żadnego związku

przyczynowego między powstaniem stanu niezdolności do służby wojskowej a służbą pełnioną w Iraku i Afganistanie. W ocenie powoda, brak staranności lekarskiej w jego badaniu, najpierw jako poborowego, a następnie jako żołnierza i formalność czynności przy wydawaniu orzeczeń doprowadziły do stanu inwalidztwa i dalszego zagrożenia zdrowia i życia.

Pozwany Skarb Państwa - Minister Obrony Narodowej wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Strona pozwana wskazywała na brak bezprawności po jej stronie, nieprawidłową drogę jaką wybrał powód, aby dochodzić roszczenia, ponieważ zdaniem pełnomocnika MON należało wystąpić do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w celu zakwestionowania opinii Komisji Lekarskich. Obecnie orzeczenia Komisji to zdaniem MON prejudykat, jako, że wydane zostały we właściwym trybie administracyjnym. Ponadto w pozwie powód nie określił ani szkody ani krzywdy jaka miałaby powstać po jego stronie, brak jest też ewidentnie związku przyczynowego pomiędzy służbą wojskową, badaniami prowadzonymi przez komisje a udarem mózgu. Co więcej pozwany choruje na trudno wykrywalną wadę serca, która mogła spowodować udar.

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo P. R.. Sąd ustalił także, że koszty sądowe przejmują na rachunek Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie, a także oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. R. został powołany do czynnej służby wojskowej w dniu 01 lipca 1997 roku, a rozpoczął ją w dniu 02 lipca 1997 roku w Jednostce Wojskowej (...) w L., następnie pełnił służbę w Jednostce Wojskowej (...) w C..

Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w G. orzeczeniem nr (...) z dnia 17 sierpnia 2004 roku uznała, że P. R. jest zdolny do służby wojskowej, przyznając mu kategorię A, zaś orzeczeniem nr (...) z dnia 20 maja 2005 roku uznała go za zdolnego do zawodowej służby wojskowej, przyznając mu kategorię Z. W czasie badania stwierdzono skrzywienie przegrody nosa i braki uzębienia.

W dniu 11 marca 2008 roku Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w B. uznała P. R. za zdolnego do służby poza granicami państwa we wszystkich strefach klimatycznych. Certyfikat zdrowia został wydany na okres 36 miesięcy.

Po uzyskaniu zgody na służbę we wszystkich strefach klimatycznych P. R. pełnił służbę wojskową w okresie od stycznia do czerwca 2004 roku w Iraku, od maja do czerwca 2007 roku w Afganistanie i od kwietnia do czerwca 2010 roku po raz kolejny w Afganistanie.

W dniu 25 czerwca 2010 roku, pełniąc służbę wojskową w Afganistanie w bazie F. C., w godzinach porannych, podczas wykonywania pracy w kuchni P. R. doznał udaru podpajęczynówkowego.

Bezpośrednio po wystąpieniu udaru P. R. został przetransportowany do szpitala w bazie G., następnie był hospitalizowany w B. i R.. Po przylocie do Polski został umieszczony w Wojskowym Instytucie Medycznym - Klinice (...) w W., w której przebywał w okresie od dnia 10 lipca 2010 roku do dnia 23 lipca 2010 roku. W trakcie leczenia rozpoznano udar niedokrwienny mózgu w rejonie unaczynienia lewej tętnicy środkowej mózgu, niedowład i niedoczulicę połowiczą prawostronną, wieloogniskowe naczyniopochodne uszkodzenie mózgu, a także stwierdzono przetrwały otwór owalny. Obecność śladowego przecieku w otworze owalnym została potwierdzona w badaniu echo serca przezprzełykowym.

W okresie od dnia 01 września 2010 roku do dnia 10 września 2010 roku P. R. był ponownie hospitalizowany w Wojskowym Instytucie Medycznym - Klinice (...) w W.. Podczas pobytu w szpitalu rozpoznano udar niedokrwienny mózgu z przemijającym niedowładem połowicznym prawostronnym oraz przetrwały otwór owalny.

W związku z umową ubezpieczenia NNW zawartą przez Dowództwo Operacyjne Sił Zbrojnych P. R. otrzymał kwotę 20.000 zł tytułem odszkodowania za stały uszczerbek na zdrowiu i kwotę 2.600 zł tytułem odszkodowania za pobyt w szpitalu.

W dniu 27 lipca 2011 roku Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w B. orzeczeniem nr (...) wydanym w sprawie zdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej uznała P. R. za trwale niezdolnego do zawodowej służby wojskowej, nadając kategorię zdrowia „N” grupa II inwalidztwa z ogólnego stanu zdrowia. Komisja dokonała ustaleń na podstawie posiadanej dokumentacji lekarskiej, odpisu z przebiegu służby wojskowej, karty informacyjnej z leczenia szpitalnego, badań Komisji, a także na podstawie aktualnych wyników badań i konsultacji specjalistycznych.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że przebyty udar niedokrwienny mózgu wywołany wadą serca pod postacią przetrwałego przewodów owalnego czyni badanego trwale niezdolnym do zawodowej służby wojskowej, nie pozostaje w związku przyczynowym z tą służbą oraz powoduje częściową niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej.

Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska w B. orzeczeniem nr (...) z dnia 25 sierpnia 2011 roku utrzymała w mocy zaskarżone przez powoda orzeczenie niższej komisji. Komisja uznała, że charakter rozpoznanego schorzenia, przy uwzględnieniu warunków pełnionej służby wojskowej, nie daje podstaw do zajęcia innego stanowiska orzeczniczego jak w zaskarżonym orzeczeniu. W uzasadnieniu podkreślono, że badaniem internistycznym nie jest możliwe rozpoznanie wady przebiegającej bezobjawowo, a orzeczenia o zdolności do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa wydawane są przez wojskowe komisje lekarskie na podstawie zakresu badań wynikającego z rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 grudnia 2010 roku w sprawie niektórych świadczeń zdrowotnych przysługujących żołnierzom zawodowym. Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska wyjaśniła, że nawet badanie echo serca przezklatkowe wykonane podczas czynności komisyjnych w dniu 21 czerwca 2011 roku nie wykazało wady serca. Wadę tę rozpoznano bardziej dokładnym badaniem echo przezprzełykowym w Klinice (...) w W. w okresie leczenia od dnia 10 lipca 2010 roku do dnia 23 lipca 2010 roku.

W dniu 26 września 2011 roku P. R. wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. skargę na orzeczenie Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej z dnia 25 sierpnia 2011 roku. Sąd odrzucił skargę P. R. wskazując, że nie mieści się ona we właściwości rzeczowej sądu administracyjnego.

Rozkazem personalnym nr (...)z dnia 30 sierpnia 2011 roku Dowódca (...) zwolnił P. R. z zawodowej służby wojskowej i przeniósł do rezerwy wskutek ustalenia przez Wojskową Komisję Lekarską niezdolności do służby. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej nastąpiło z mocy prawa z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna, to jest z dniem 25 sierpnia 2011 r.

W dniu 06 marca 2013 roku P. R. został skierowany na badanie kontrolne. Orzeczeniem nr (...) z dnia 11 czerwca 2013 roku Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska w S. po przeprowadzeniu badań i konsultacji specjalistycznych nie stwierdziła istotnej zmiany stanu zdrowia badanego w odniesieniu do ustaleń zawartych w orzeczeniu Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w B. nr (...). Komisja uznała P. R. za trwale niezdolnego do zawodowej służby wojskowej wskazując, że przebyty niedokrwienny udar mózgu z następowym niedowładem połowicznym prawostronnym stanowi schorzenie powodujące niezdolność do służby wojskowej.

P. R. ma stwierdzoną całkowitą, okresową niezdolność do pracy (do dnia 30 czerwca 2017 roku) i otrzymuje rentę.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów w postaci dokumentów, w tym dokumentacji medycznej, oraz ich odpisów oraz opinii biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii J. S.. Sąd uznał przedstawione dokumenty i ich odpisy za wiarygodny materiał dowodowy.

Powód zakwestionował opinię sporządzoną przez biegłego J. S., nie wniósł jednak o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, nie wniósł także o powołanie nowego biegłego tej samej specjalizacji. Sąd pierwszej instancji uznał, że biegły wyjaśnił w swojej opinii w sposób przekonywujący, na jakiej podstawie wyciągnął wnioski

wskazane w opinii. Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego neurologa jako nieprzydatny do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za nieuzasadnione.

W przekonaniu Sadu Okręgowego początkowo powód wskazywał, że celem wniesionego pozwu jest weryfikacja zasadności orzeczenia Wojskowej Komisji Lekarskiej w celu uzyskania świadczeń przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową. W toku postępowania powód sprecyzował swoje żądanie i wskazał, że źródłem szkody było powołanie go do służby wojskowej w wyniku błędnej kwalifikacji przez Wojskowe Komisje Lekarskie, uznające go za w pełni zdolnego do pełnienia służby mimo istniejącej wady serca. Dopuszczenie go do służby w trudnych warunkach, w tym służby w warunkach bojowych w Iraku i Afganistanie doprowadziło, zdaniem powoda, do udaru, a w konsekwencji do jego inwalidztwa.

Powód upatrywał źródła szkody w orzeczeniach Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej, które dopuściły go do pełnienia zasadniczej służby wojskowej. Komisje te po przeprowadzeniu badań orzekały, że P. R. jest zdolny do służby wojskowej.

Zgłoszone przez powoda roszczenia Sąd Okręgowy ocenił na podstawie art. 417 § 1 w zw. z art. 445 § 1, art. 444 § 2 k.c. i art. 189 k.p.c, regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej. Dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych, obok zdarzenia sprawczego, konieczne jest, zdaniem Sądu I instancji, ustalenie pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. Do roszczeń powoda, których źródłem są orzeczenia Wojskowych Komisji Lekarskich, wydane przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw znajdzie zastosowanie art. 417 § 1 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji. Zgodnie z jego treścią, Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności. Natomiast do roszczeń powoda, których źródłem są orzeczenia wydane po wejściu w życie nowelizacji z dnia 17 czerwca 2004 roku znajdzie zastosowanie art. 417 § 1 k.c. w brzmieniu aktualnie obowiązującym. Zgodnie z jego treścią, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

W ocenie Sądu I instancji, powód, na którym, zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c, spoczywał ciężar udowodnienia faktów, z których wywodził skutki prawne, nie wykazał przesłanek konstruujących odpowiedzialność deliktową pozwanego, to jest niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej ani związku przyczynowego pomiędzy tym działaniem lub zaniechaniem a szkodą, jaką poniósł.

Sąd Okręgowy wskazał, że powód został powołany do czynnej służby wojskowej w dniu 01 lipca 1997 roku. W czasie jej odbywania został wysłany na misję wojskową do Iraku i dwukrotnie do Afganistanu. Wojskowe Komisje Lekarskie, które badały powoda i decydowały o dopuszczeniu go do służby, za każdym razem uznawały P. R. za zdolnego do służby wojskowej. W dniu 25 czerwca 2010 roku, pełniąc służbę wojskową w bazie F. C., w godzinach porannych podczas wykonywania pracy w kuchni powód doznał udaru podstępny. W Wojskowym Instytucie Medycznym Klinice (...) w W., w której powód przebywał w okresie od dnia 10 lipca 2010 roku do dnia 23 lipca 2010 roku stwierdzono u powoda wadę serca w postaci przetrwałego otworu owalnego. Obecność śladowego przecieku w otworze owalnym została potwierdzona w badaniu echo serca przezprzełykowym.

Wojskowe komisje lekarskie orzekają na podstawie dokumentów otrzymanych od podmiotu kierującego do wojskowej komisji lekarskiej, który dołącza do skierowania posiadane dokumenty, które dotyczą stanu zdrowia żołnierza zawodowego i mogą mieć znaczenie dla ustalenia związku choroby lub ułomności z zawodową służbą wojskową.

Orzekając o zdolności żołnierza zawodowego do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, wojskowa komisja lekarska dokonuje oceny jego stanu zdrowia, stosownie do specyfiki klimatyczno-geograficznej oraz sanitarno-epidemiologicznej rejonu, w którym ma on pełnić służbę (§ 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Obrony

Narodowej z dnia 08 stycznia 2010 roku w sprawie orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich).

Po przeprowadzonym wywiadzie lekarskim żołnierz poddawany jest ogólnemu badaniu lekarskiemu, badaniom specjalistycznym, badaniom diagnostycznym, badaniom dentystycznym i innym badaniom specjalistycznym, jeżeli lekarz prowadzący uzna takie badania za konieczne.

W ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do stwierdzenia, że u powoda nie wykonano jakichś badań, które powinny zostać wykonane i z tego powodu wojskowe komisje lekarskie podjęły niewłaściwą decyzję nadając powodowi kategorii zdrowia umożliwiające mu pełnienie służby wojskowej, także poza granicami kraju.

Przede wszystkim jednak, niezależnie od treści powołanych wyżej przepisów, zgodnie z opinią biegłego specjalisty chorób wewnętrznych i kardiologii J. S., nie było możliwe, aby podczas badań przez wojskowe komisje lekarskie wykryto u powoda wadę serca lub inną potencjalną przyczynę zatorowego niedokrwienego udaru mózgu. Biegły wskazał, że nie było podstaw do poszerzenia diagnostyki przez wojskowe komisje lekarskie w zakresie badań układu krążenia i serca ponad wykonaną diagnostykę, tym bardziej, że powód nie zgłaszał żadnych dolegliwości ze strony układu krążenia. Ponadto biegły stwierdził, że wada serca u powoda w tym stopniu zaawansowania i w takiej formie ustępowania nie była przeciwwskazaniem do służby wojskowej w Iraku i w Afganistanie.

Tym samym należało uznać, że Wojskowe Komisje Lekarskie, które wypuszczały powoda do pełnienia służby wojskowej nie miały możliwości wykrycia wady serca na poziomie badań, którym poddawani są żołnierze.

Sąd Okręgowy wskazał też dodatkowo, że P. R. doznał udaru podczas wykonywania pracy w kuchni, a więc nie podczas akcji bojowej. Chociaż przyznać należy, że samo przebywanie w Afganistanie podczas misji wojskowej było czynnikiem stresogennym, to jednak sam udar nastąpił w warunkach wykonywania zwykłych czynności w kuchni.

Skoro postępowanie dowodowe wykazało, że prawidłowo dopuszczono powoda do pełnienia służby wojskowej, również poza granicami kraju, a także, że powód mógł doznać udaru także wówczas, gdyby nie pełnił służby wojskowej, uznać należało, że po stronie pozwanego nie występuje żadne działanie lub zaniechanie, z którego wynikałaby szkoda lub krzywda powoda.

Brak było także podstaw do zasądzenia na rzecz powoda świadczeń na zasadzie słuszności. Przyjąć bowiem należało, że powód mógł doznać udaru w każdych warunkach, a więc także gdyby w ogóle nie pełnił służby wojskowej. Tym samym brak jest związku przyczynowego pomiędzy szkodą i krzywdą powoda a działaniem lub zaniechaniem pozwanego.

Ponadto zgodnie z opinią biegłego, stan zdrowia powoda w związku z przebyłym udarem mózgu poprawił się i obecnie jest dobry. Z tego powodu jest możliwe, że przyznana renta z tytułu całkowitej okresowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2017 roku może być po tym okresie zmniejszona do poziomu częściowej okresowej niezdolności do pracy lub nawet zabrana.

Orzeczenie dotyczące niepełnosprawności co pewien czas podlega weryfikacji i w przypadku, gdy stan zdrowia powoda będzie się utrzymywał na obecnym poziomie, to może on zostać uznanym za zdolnego do pracy z pewnymi ograniczeniami. Ponadto powód nie jest inwalidą, jak twierdzi w pozwie. Obecnie otrzymywana przez powoda renta, przyznane świadczenia, a także poprawiający się stan zdrowia powoda czynią niezasadnym przyznanie świadczeń na podstawie art. 417² k.c., który jest przepisem mającym zastosowanie tylko w wyjątkowych sytuacjach.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Postanowieniem z dnia 06 lipca 2012 roku powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości, gdyż wykazał że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Dlatego też na zasadzie wyjątku Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Okręgowy przejął koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1. sprzeczność ustaleń z materiałem dowodowym zawartym w aktach sprawy;
2. naruszenie zasady słuszności tj. art. 417 k.c.
3. przy braku w opinii kardiologa jednoznacznej przyczyny zaistnienia udaru mózgu, odmowę przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego - lekarza neurologa, tj. naruszenie art.6 k.c. i nieuznawanie wpływu warunków pełnienia długoletniej służby wojskowej jako przyczynienia się do udaru mózgu u powoda zaistniałego w Afganistanie 25.06.2010 r. podczas wykonywania czynności służbowych

Wskazując na te zarzuty, powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości lub w części, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości lub w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. A także zasądzenie od pozwanego kosztów sądowych z postępowania apelacyjnego oraz rozpoznanie apelacji także przy nieobecności strony powodowej.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wniesiona przez powoda nie zasługiwała na uwzględnienie. Nie można przyjąć, że którykolwiek z zarzutów apelacji jest trafny. Środek odwoławczy podlegał więc oddaleniu zgodnie z art. 385 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy oraz dokonaną na ich podstawie ocenę prawną. Ustalenia te jako nie budzące wątpliwości i zastrzeżeń, wszechstronne i wyczerpujące, Sąd Apelacyjny przyjmuje jako podstawę własnego rozstrzygnięcia nie widząc tym samym podstaw do uznania, że doszło do naruszenia przepisów zarówno postępowania jak i prawa materialnego.

Z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego nie można wysnuć innego wniosku niż uczynił to Sąd pierwszej instancji. Wniosek jest natomiast taki, że do udaru doszło na skutek przyczyny wewnętrznej istniejącej u powoda, która, jak stwierdził biegły, nie dawała nawet podstaw do przyjęcia, że takie zdarzenie byłoby uznane za wypadek przy pracy.

Również w przekonaniu Sądu Apelacyjnego do udaru u powoda doszło z przyczyny wewnętrznej, co jednoznacznie potwierdził biegły. Za stanowiskiem takim przemawiają także ostateczne orzeczenia Komisji Wojskowych, które były powoływane w trakcie postępowania. Zarówno biegły jak i Komisje, niezależnie od siebie uznali, że nie można mówić o związku przyczynowym pomiędzy zaistniałym u P. R. udarem a działaniem czy zaniechaniem Skarbu Państwa. Zdaniem biegłego, którego wniosków powód skutecznie nie obalił, przyczyn udaru w niniejszej sprawie nie dało się jednoznacznie określić, mogła to być wada serca, podwyższony poziom cholesterolu lub inna przyczyna. W niniejszej sprawie tylko udowodnienie koncepcji lansowanej przez stronę powodową pozwoliłoby na zasądzenie dochodzonej kwoty. Aby zatem przyjąć wersję powoda niezbędne było wykazanie przez niego, że wyłączną przyczyną udaru było to, że wada serca nie została we właściwym terminie wykryta, a co więcej, że wysłanie powoda na misję czy w ogóle dopuszczenie do służby wojskowej było działaniem bezprawnym. Dowodu potwierdzającego taką okoliczność w trakcie postępowania zabrakło.

Zasada rozkładu ciężaru dowodu skonkretyzowana w treści art. 6 k.c. przewiduje, że ten kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty uzasadniające to żądanie. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że powód, powołując się jedynie na swoje twierdzenia powinien był niezbicie wykazać, że przyczyną udaru były nieprawidłowości powstałe po stronie Skarbu Państwa.

Sąd Apelacyjny przychylił się do stwierdzenia, że opinia biegłego neurologa była zbędna dla poczynienia ustaleń, jakich domagał się powód. Prawidłowo Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy, bowiem prowadzenie dalszego

postępowania przedłużyłoby je tylko, bez możliwości osiągnięcia efektu oczekiwanego przez stronę powodową. Nie było to zasadne przede wszystkim z uwagi na fakt, że jedną z przyczyn udaru wskazanych przez biegłego mógł być podwyższony poziom cholesterolu, który występował u powoda, a drugą niewykrywalna zwykłymi badaniami i bezobjawowa do czasu udaru wada serca. Biegły wypowiedział się jednoznacznie, że nawet gdyby Komisje Wojskowe wadę u powoda wykryły, to i tak nie byłaby przeciwskazaniem ani do wykonywania służby wojskowej wykonywanej w każdych warunkach ani nawet do wyjazdu na misje. Takie stanowisko Sądu jest tym bardziej uprawione, że powód nigdy żadnych objawów wady nie wskazywał, nie uskarżał się na dolegliwości, które mogłyby wskazywać na istnienie takiej wady. Co więcej wcześniejsze misje, które odbył w Afganistanie i w Iraku przebiegły bez żadnych nieprawidłowości zdrowotnych po stronie powoda. Tym samym trudno mówić o tym, że to trudne specyficzne warunki misji spowodowały udar.

Bez znaczenia pozostaje w przekonaniu Sądu Okręgowego także to w jakim miejscu doszło do udaru ponieważ biegły wypowiedział się jednoznacznie, że to nie przyczyna zewnętrzna była powodem udaru.

Tym samym nie można przychylić się do żadnego z zarzutów podniesionych w apelacji. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego rozumowanie Sądu pierwszej instancji było prawidłowe, znalazło oparcie w dowodach. Uwzględniając treść art. 6 k.c. trzeba stwierdzić, że powódzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1997 r., I PKN 375/97, OSNP 1998/18/537). Strona powodowa nie zadośćuczyniła w/w obowiązкови i istotnie nie wykazała zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie Skarbu Państwa.

Wreszcie na koniec należało stwierdzić, że rację miała strona pozwana, wskazując na charakter orzeczeń Komisji lekarskich, sugerując, że stanowią one niejako prejudykаты w tej sprawie. Powód został pouczony, że odwołać się od nich może na drodze sądownictwa powszechnego. Chodziło jednak o Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który jest władny obalać akty administracyjne wydawane w tej materii. Niemniej jednak, opinia biegłego kardiologa przeprowadzona w niniejszym postępowaniu potwierdziła trafność wskazań komisji wojskowych i niezasadność żądania powoda.

W związku z tym, iż żaden z zarzutów nie był trafny, apelacja podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. z uwagi na specyfikę roszczenia. Tym samym Sąd Apelacyjny odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania odwoławczego.